Persbericht detentie van kinderen

Het opsluiten van kinderen om migratieredenen is eindelijk bij wet verboden

Een kind sluit je niet op. Punt.

De campagne ‘Een kind sluit je niet op. Punt’, gelanceerd in juni 2016, had als belangrijkste doel om het brede publiek te informeren en sensibiliseren over detentie van kinderen en er bij de regering op aan te dringen dit wettelijk te verbieden.

Elk onderzoek komt tot hetzelfde besluit: opsluiting heeft een negatieve en diepgaande impact op de gezondheid, ontwikkeling en het welzijn van een kind. Zelfs een korte periode van opsluiting kan het mentale en fysieke welzijn van een kind aantasten en de cognitieve ontwikkeling in gevaar brengen.

Na jaren van **mobilisatie** gesteund door meer dan **325 organisaties** en bijna 50.000 burgers is het eindelijk zover**: het opsluiten van kinderen om migratieredenen in administratieve detentiecentra (“gesloten centra”) is vanaf nu expliciet verboden bij wet.**

Op 21 februari stemde de Kamer voor de nieuwe wet ‘aanklampend beleid’. Deze wet verhindert onder meer het opsluiten van kinderen. Hoewel deze wet de poging om de rechten van migranten te versterken niet volledig heeft kunnen waarmaken, is het verbod op opsluiting van kinderen wel een belangrijke stap voorwaarts.

Problematisch: kinderen blijven opgesloten worden in “terugkeerhuizen”

Het verbod heeft enkel betrekking op de vasthouding van kinderen in de detentiecentra, België sluit nog steeds kinderen op in de 29 ‘terugkeerhuizen’ die ons land rijk is. Laat er geen twijfel over zijn: dit zijn ook plaatsen waar families een

Korte historiek

2006: naar aanleiding van de zaak Tabitha wordt België door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeeld. Bijna tien jaar lang stopte ons land met het opsluiten van kinderen en hun familie in administratieve detentiecentra (gesloten centra).

Zomer 2018: de huidige Belgische regering keurt een nieuw koninklijk besluit goed dat haar toelaat de veroordeelde praktijk te hervatten. Er wordt een nieuw administratief detentiecentrum opgericht: een speciale vleugel "voor gezinnen" wordt toegevoegd aan Centrum 127bis, bij de luchthaven van Zaventem. De bouw kost de Belgische belastingbetaler bijna 2 miljoen euro, exclusief werkingskosten. Burgers mobiliseren zich: de campagne “Een kind sluit je niet op. Punt.” wordt gesteund door 48.000 burgers en 325 verenigingen.

April 2019: na deze mobilisatie en de juridische actie van vijftien verenigingen schorst de Raad van State het koninklijk besluit dat toelaat om gezinnen zonder wettig verblijf met hun kinderen op te sluiten. Onder de bestaande voorwaarden is het dus niet meer mogelijk om kinderen op te sluiten om migratieredenen, al verbiedt de wet dat nog niet formeel. Dit blijft een strijdpunt voor de verschillende organisaties.

September 2020: de nieuwe Vivaldi-regering schrijft in haar regeerakkoord dat "minderjarigen niet in gesloten centra kunnen worden opgesloten".

9 maart 2023: de Vivaldi-regering bereikt een akkoord over migratie waarin staat dat het verboden wordt om een kind in een gesloten centrum te detineren en dat dit in de wet zal worden opgenomen.

21 februari 2024: De Kamer keurt de wettelijk verbod op het opsluiten van kinderen goed.

sterke inperking van hun vrijheid moeten ondergaan. Hoewel het geen gesloten plaatsen zijn, is het een vorm van vasthouding. Het kind ondergaat eerst het trauma van de arrestatie. Hij/zij wordt afgesneden van hun vertrouwde omgeving met familie en vrienden. Tijdens dit isolement hebben ze te maken met ernstige vrijheidsbeperkingen en schendingen van hun rechten op onderwijs, gezondheid en ontwikkeling. Dit alles onder dreiging van een gedwongen terugkeer naar een land dat ze meestal niet kennen.

Dit is niet alleen onmenselijk, het is ook nog eens ongelofelijk duur.

Families met kinderen vastgehouden aan de Europese grenzen?

Het wettelijk vastleggen van de opsluiting van kinderen in detentiecentra is een essentiële eerste stap. Met het verankeren van het verbod in de wet werpt België zich op als een voorbeeld binnen Europa. Het sluit zich op deze manier aan bij een land als Ierland dat al langer een wettelijk verbod kent. Laat ons hopen dat andere landen ook het licht zien, en het verbod op detentie van kinderen in de wet verankeren.

We kunnen tegelijkertijd echter alleen maar bezorgd zijn over inconsistenties in het Belgisch standpunt over deze cruciale kwestie. Terwijl de wet nu expliciet de opsluiting van kinderen verbiedt, steunde België wel het nieuwe Europese migratiepact, dat de mogelijkheid om gezinnen met kinderen op te sluiten aan de Europese buitengrenzen niet uitsluit. Meer dan een inconsistentie is dit een tegenstrijdigheid die schadelijk is voor het respect voor de mensenrechten en de rechtsstaat.

Maximaal inzetten op alternatieven voor detentie

Hoewel we blij zijn met deze eerste stap, blijven we ook verder ijveren voor een totale afschaffing van het nemen van detentiebeslissingen voor kinderen om migratieredenen. In de plaats hiervan moeten we maximaal inzetten op werkelijke alternatieven voor detentie waarbij de belangen van kinderen centraal staan. Het respect voor kinderen, hun waardigheid en rechten staan op het spel.

Ondertekend door (in alfabetische volgorde)

Association pour le Droit des Etrangers – ADDE
Association des tuteurs/trices francophones - Mineurs étrangers non-accompagnés asbl
Caritas International
Centre d'action interculturelle de la province de Namur - CAI
Centre Régional pour l'Intégration des Personnes Etrangères ou d'origine étrangère de Liège
Coalition Move / Move coalitie
Coordination et initiatives pour Réfugiés et étrangers - Ciré
Collectif Umoya
Concertation wallonne des acteurs en charge des MENA et ex-MENA
Coordination des ONG Droits de l'Enfant - CODE
Défense des Enfants International Belgique
Fédération des Equipes SOS Enfants
Fondation Joseph Denamur
Jesuit Refugee Service – JRS Belgium
Kinderrechtencoalitie Vlaanderen
Liga voor Mensenrechten
Ligue des Droits Humains - LDH

La Ligue des Familles
Live in Color asbl
Maison Babel
Mentor escale
Mentor jeunes
NANSEN asbl
Plateforme mineurs en exil / Platform Kinderen op de vlucht
SB Overseas
Service droit des jeunes de Bruxelles
Service droit des jeunes du Hainaut
Service droit des jeunes de Liège
Service droit des jeunes du Luxembourg
Service droit des jeunes de Namur
SOS Villages d'Enfants Belgique/ SOS Kinderdorpen
UNICEF België
Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Perscontacten

Joost DEPOTTER (joost@vluchtelingenwerk.be – 0478 59 97 20), Coördinator Beleid en Ondersteuning bij Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Maaike VANDERBRUGGEN (maaike@jrsbelgium.org – 0456 25 12 40), Beleidsmedewerker bij Jesuit Refugee Service – JRS Belgium

Pierre-Yves ROSSET (pyr@sdj.be – 0499 83 18 80), Directeur van Service droit des jeunes de Bruxelles en Coördinator van het Platform Kinderen op de vlucht